

podobně. Oba typy mají kolumnární přízvuk na stejné slabice, přičemž oba typy lze vztáhnout k „default accent“ a „head dominance“. Ronald Kim navázal na svou disertaci z roku 2002 a znovu aplikoval metrickou fonologii vypracovanou Hallem a Idsardim na dosavadní model praindoevropských akcent-ablautových paradigmat. Alwin Kloekhorst z Leidenské školy se tradičně zaměřil na anatolské jazyky se snahou propojit erlangenský a leidenský model jako systém dvou chronologických vrstev prajazyka. Thomas Olander jako představitel Kodaňské školy ve svém příspěvku rovněž navázal na svou disertaci z roku 2006 a upřesnil svůj koncept vzniku baltoslovanských paradigmat s mobilní akcentuací jako postpraindoevropskou inovací. Tijmen Pronk z Leidenu se pokusil vzkřísit hypotézu o praindoevropštině jako tónovém jazyku, přičemž vysoký a nízký tón jsou závislé na struktuře kořene. Tato hypotéza, naposledy prezentovaná Lubotským v roce 1988 sice nikdy nedoznala širšího uznání, nicméně je zcela v intencích Leidenské školy. Paul Widmer z Marburgu rovněž navázal na svou disertaci z roku 2004 věnovanou interní akcentuační derivaci a v příspěvku se zaměřil na akcentuační vlastnosti posesivních sufixů ve védštině. Vydání sborníku se bohužel nedožil Xavier Tremblay, jehož příspěvek nebyl ani napsán a editoři do sborníku zařadili korigovaný *handout* i s ručně psanými vsuvkami. Tremblay tradičně rozšiřuje standardní model akcent-ablautových paradigmat o své vlastní typy, což ale zůstává silně spekulativní.

Sborník by si měli prostudovat především indoeuropeisté a obecně i jazykovědci se zaměřením na srovnávací jazykovědu. Texty předpokládají základní obeznámení s problematikou indoevropské akcentologie ze základních kompendií. Čtenář musí ale stále mít na paměti, že jednotliví autoři se řadí k určitým školám a předkládané výsledky neznamenaají popření alternativních názorů. Nicméně, jak zmíněná konference v Göttingenu, tak její výsledný sborník znamenají první krok k ujasnění si vzájemných stanovisek a nástup k revizi dosavadních názorů na akcentuaci a ablaut přítomných v klasických kompendiích.

Roman Sukač

Slezská univerzita v Opavě

roman.sukac@fpf.slu.cz

Rodney B. Sangster:

Reinventing Structuralism: What sign relations reveal about consciousness.

Berlin - Boston: De Gruyter Mouton 2013. (Trends in Linguistics: Studies and Monographs, 264.) XII + 217 s. ISBN 978-3-11-030373-5.

Obsah této knížky, na niž zde chceme laskavé publikum stručně upozornit, je následující. V úvodu se píše o nevyužitých možnostech strukturalismu (*Introduction: The promise of modern-day structuralism*; s. 1-14). První kapitola nastoluje téma jazykové organizace světa (1 *Seeking the correlates of meaning in language*; s. 15-20), druhá v něm pokračuje diskusí pojmu znaku (2 *Sign relations as organic properties of mind*; s. 21-27) a třetí pak navazuje pojednáním

o povaze jazykového systému (3 *Language as a self-organizing system*; s. 29–34). Nato přicházejí „aplikační“ kapitoly, vztahující v úvodních kapitolách vymezený aparát na konkrétnější témata: na analýzu gramatického významu (4 *Applying the sign principle to grammatical meaning*; s. 35–53), na kategorii pádu (5 *Case relations as a product of grammatical selection*; s. 55–68), na jevy syntaktické (6 *Extending the sign principle to syntax*; s. 69–99) a lexikální (7 *The potential of sign theory in the domain of lexical meaning*; s. 101–136). Dále pak autor odvážně vyhlíží i za hranice jazykovědy, a to kognitivně (8 *The feature hierarchy that defines human conceptual space*; s. 137–151) i neurologicky (9 *Neurological evidence for the evolution of higher-order consciousness*; s. 153–179). A končí (ovšem nehistoriograficky napsanou) kapitolou o strukturalismu v nové době (9 *The position of structuralism in the modern era*; s. 181–193) a poněkud Rousseauovským epilogem (*Epilogue: the wisdom of the primal mind*; s. 195–199).

Autor těchto řádků je toho názoru, že strukturalismus je dnes lingvistice skutečně třeba znovuobjevit, jak to inzeruje název recenzované knihy, a proto ji vlastně vzal do rukou. Vystává přitom ovšem poněkud nominalistická potíž, co se strukturalismem rozumí. To co, nabízí Sangster, je v podstatě jen domýšlení díla Romana Jakobsona a nota bene ještě domýšlení jen prostředně užitečné pro prostého lingvistu. Myslíme, že lepší by bylo znovuobjevení a domýšlení celé pražské školy.

Bohumil Vykypěl

Ústav pro jazyk český AV ČR

vykypel@iach.cz

Kroonen, Guus:

Etymological Dictionary of Proto-Germanic.

Leiden-Boston: Brill (Leiden Indo-European Etymological Dictionary Series, vol. 11), 2013, xlii+794 pp., ISSN 1574-3586 / ISBN 978-90-18340-7.

Před více než stoletím zmapovali germánskou slovní zásobu Falk a Torp v publikaci *Wortschatz der Germanischen Spracheinheit* (Göttingen: Vandhoeck & Ruprecht 1909), která má dodnes svou cenu zejména jako zdroj pragermánských rekonstrukcí. O aktualizovanou verzi tohoto spisu se pokusil více než 90 let poté Vladimír Orel v knize *A Handbook of Germanic Etymology* (Leiden-Boston: Brill 2003), když do ní promítl výsledky germánského etymologického bádání za uplynulou dobu, počínaje systematickou rekonstrukcí pragermánských substantiv od A. Zalijnjaka (1963, 1965) přes četné články věnující se germánské etymologii a konče novými etymologickými slovníky. Fakticky však nepřináší nová řešení, nanejvýš si z více etymologií vybírá jednu preferovanou. Po pionýrské studii Falka a Torpa a její poněkud kompilativní aktualizaci V. Orla přichází na scénu první etymologický slovník pragermánštiny až roku 2013. Jeho autor, Guus Kroonen, který vzešel z Leidenské indoeuropeistické školy, má přes svůj nevysoký věk (*1979) za sebou několik cenných studií na poli germánské historicko-srovnávací lingvistiky. Svým způsobem průlomová je jeho monografie (Kroonen 2011a), kde autor